

מסורת הש"ס

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קא

עין משפט
גז מוצה

6) עולה פ"ג מ"ח
7) משלה כ"ג (8) פסחים
8) קדושין טו (9) [י"ט]
10) פ"ג ר"ש וי"ח וי"ח כ"ה ד"ה
מכור וי"ח ו"ה זה המיטות
המקור. ר"ש י"ו (11) פ"ג
גמ' (12) ג"ל מוק
המכנה (13) ג"ל ופסלה
למ"ה (14) פ"ג חמ"ט פ"ג
בבא קמא ר"ח וי"ח וי"ח
ר"ש (15) ר"ל כ"ה פ"ג

תורה אור השלם

1. ובי קבא אל הארץ
ועתהם כל עין מאכל
וערלתם ערלותו את
פרו ערלת שנים יחידה
לכם ערלת לא יאכל
יקרא י"ט כ"ב
2. ולבנתהו וליחיה
אשר בארץ תחיה כל
הבאתה לאבלי
ויקרא כ"ה 1

הגרות הב"ח

6) ר"י ד"ה י"ט שנה
7) מהדר סמני
8) ר"ה ד"ה וי"ח
9) וכן מביע השבח:

גליון הש"ס

רש"י ר"ה חול וי"ח
אז הי"ח סוכה סמני
17) חול ל"ט הי"ח
למחר ל"ט החל אכל
המניע עמלן לא החל
ותמה לו ל"ט ח"כ
לא ומה"ל ל"ט כשיש
החול פסחים וי"ח ד"ה
אל מכן לא היה מוכר
ניקוי מ"ח כיון דל"ט שנה
סמני ולא מקרי השנה
כ"ה מלאכה טעילה בתלם
השנה הנילה י"ט וי"ח
ק"ל ג"ס על גמרה
למחר ל"ט לוקחיה דגול
ל"ט ומכיר דהו ל"ט
דמתיקיה דגול פסחים
ש"ס וי"ח ל"ט ש"ל
החל הכנה עד שחמ"ט
ש"ס ה"ט עמ"ל ח"ן
שולס למי ל"ט כ"ה כ"ה
ע"ן טעילה וי"ח י"ט
סמני מהדר ל"ט המניע
ואמר כ"ה ע"ן ל"ט וי"ח
דמלא שקליה י"ח כ"ה
הח"ן ל"ט ג"ס גמ"ה וי"ח
אין שנה פסחים לא ה"י
השנה על המניע וי"ח
ל"ט דמתיקיה ע"ג י"ט
ת"ס ר"ה או וי"ח אלא
י"ט בקליה י"ח י"ט ח"ן
י"ט ש"ל ק"י:

כפרא דודי. קינח בו את היורה כלומר כשירי זבב שנסמירו ביורה זבבו. כופרל לשון קינוח (ז' כמו בליטל דפרסא למכפריה כהנל שומעין (חולין דף ט"ז:) **נוטן לו דמי עזיו**. דקניניה כשיעור. אבל נתן עזים כ"י דלא שניה ולא קני ידו כלומר חוותא מילתא היא או לאו מילתא: **וסרנהו**. שראן כמניס דרכין: **וזבב כפן**. למי שלו מנעיה ל"י יש שנה סמנין על האמר דחומתא מילתא היא ואמר ליה הב לי סמנאי דשקלמניהו כ"י כדנעיה למימר קמן:

אמרי ואי אין שנה כ"י מי מלי אמר ליה ל"ט לך גבאי ולא מידי. כמניה. נהי נמי דחומתא לאו מילתא היא למתא ליה הב לי סמנאי דשקלמניהו: **לפון**. שו"ן: **וקא מהדר ליה**. למי כשאוה לזבב מאי: **יש שנה סמניס על גבי למר**. דחומתא מילתא היא ומהדר ליה למי ומהדר ליה סמניס כלומר כ"ה השנה למימר קמהדר (6): **דוול ל"טעא**. למי לזבב החל בעולם ואין (8) מניעין שנה למי סמניס ואמר ליה גנול (9) אני הייתי מוכר סמניס או הייתי לזבב כגד ועכשיו הפסדתי דהא לא השכיחו זלמרי: **א"י לזבב כ"ו קופסא**. גול קוף וסמניס זבב את הקוף וממזירו לו דלא חיקר ליה. **ואמרי לה קופסא של זלמרי: כנון דלמרי דחד וסמנין דחד כ"ו**. ולאו לענין גזן קבעי לה דל"ן כאלן גול: **כקליפי ערלס**. קליפי אגוזים או שאר פירות אכל קליפת העץ לא דל"ן ערלה אלא בפירות: **הגרלס לפיגוס**. מראה בעלמא א"ע"פ שאין בו ממש כנון גר זבב: **שביעית אסור לעשות סחורה בפירותיה** וקליפי פירות קאמר ולא קליפי עזים דעזים אין שביעית מלה עליהן דלקמן (ע"ג) דקמס עזים להסקה יתנו: רביעית

סמנין על גבי צמר וצמר מהדר ליה סמנין לא מהדר ליה אמרי תיפוק ליה דאייקר ליה ניהליה בדמי לא צריכא דול ציבעא ואיבעית אימא כנון שצבע בהו קופסא רבינא אמר הכא כמאי עסקינן כנון דצמר דחד וסמנין דחד וקאתי קוף וצביעה להווא אמר רבנן סמנין יש שנה סמנין על גבי צמר דאמר ליה הב לי סמנאי דגבך נינורו או דלמא אין שנה סמנין על גבי צמר ואמר ליה ל"ט לך גבאי כלום תא שמע (6) בגד שצבעו בקליפי ערלה ידלק אלמא חוותא מילתא היא אמר רבא (7) הגאה הגראה לעינים אסרה תורה דתניא יערלים לא יאכל (8) אין לי אלא איסור אכילה ימנין שלא יהנה ממנו ולא יצבע (בן) ולא ידליק בו את הגר תלמוד לומר וערלתם ערלתו את פרו ערלים לא יאכל לרבות את כולם תא שמע יבגר שצבעו בקליפי שביעית ידלק שאני התם דאמר קרא (9) תהיה כהויתה תהא רבא

הא מבחי קמך שקליניהו. ומ"מ אגרא בעי למיכח למישקל להו לכיון דלמי לדיה בעי למיעבד השנה כדלמך לעיל (דף ט"ז.) גבי זורק מטבע לים: **דול ציבעא**. ומכל מקום איירי דגול סמניס שריון דלי דקניניהו ושרניהו קנניהו כשינוי: **דצבע** בהו וסמניס שריון זבב את הקוף וסמניס שריון זבב את הקוף ומינה דלס כן אפסדיה כידים וכה"ג היזק ניכר הוא ומכיון ונראה לפרש לזבב זהו קופסא כלומר בגריות ובקטעור כעין קוף שהוא מכוער: **אז ד"סא אין שנה ש"ס** סמנין ע"י גבי צמר. מינה הרי נהנה שצמרו מעולה כדמיס יומרי וזלס מה שנהנה עמו אכלה (10) מצדו רחנה דפ"ג (דף ט"ז:) (11) וירדה לגינה דהכונס (לעיל דף ט"ז:) ובפרק אלו נערוס (מכות דף ל:) (12) אמר תתב לו תכירו משקין על אחרים כדמיס הכליפה דמשלס מה שנהנה יש לחלק דהנאה דהכא אין צאה ע"י מעשיו ולא ע"י מעשה בהמתו ובתתב לו תכירו א"ע"פ שאין זה ע"י מעשיו מכל מקום נהנה גופו אי נמי הנאה דהכא לא משיגה הנאה שאין (13) אלא נ"י בעלמא יומרי:

מנין שלא יהנה פסגו. כפרק כל שעה (פסחים דף כ"ג: וש"ס ד"ה מין) כפרק אמאי לא נפקא לן איסור הנאה מלא יאכל: **ולא יצבע** בו ולא ידליק בו הגר. אע"ג דאסור דאשר הנאות אלצטרך לרבויה זביעה והדלקה זביעה משום דחומתא בעלמא הוא והדלקה משום שכלה האיסור בשעת הדלקה ואס תלמוד הוא כפרק כל שעה (ס"ד דף ט"ז:) שרין עזים להדלקה למתן דלמרי אין שנה עזים כפת ולא משכחי עזים דאיסורא אלא כעין כסא ושכשיפא יש לומר דשמן הו עזין כשעה שהוא דולק אכל עזים נעשים גחלת והשלהבת אין צאה אלא מן הגחלת ואס תלמוד ומ"ש דהכא מלריכין קרא להדלקה וגבי תרומה טמאה מלריכין קרא להמיר כדדרשין ש"ן תהא להסיקה תחת חכשילך וי"ל משום דס"ד דילף תרומה ממעשר הקל דלמריה מורה לא בערמי ממנו נעמח כדלמך כמנה מלליקין (שנת דף ט"ז:) ור"ח מפרש דאיצטרך קרא הכא לאסור זביעה והדלקה שלא כדרך הנאות כנון זביעה דלמריס ורמוניס דוכריס דלאו אורחיהו והדלקה איצטרך

לשמן שאין עומד להדלקה כלל וההוא דפרק כל שעה (פסחים דף ט"ז:) כגורקי דערלה וקאמר מידי דתך הגאה קעביננה התם לא הוה דרך הנאה כלל וקשה לפי דהא בעי למפשט מהכא דחומתא מילתא היא ודמי דשאני הכא דגלי קרא שנה דלא אתא קרא למיכר שלא כדרך הנאה אלא למיכר אע"ג דליכא אלא חומתא בעלמא ו"מ"ת אס כן פסיפוט לאידך גיסא מדאיצטרך למיכר שמה מינה דחומתא לאו מילתא היא יש לומר דליכא מילתא דחשיב כאלו הוא בעין ומינה לרבי יהושע דגמר בערלה פרי מפרי מצבורים כפרק העור והרוטב (חולין דף ק"ז: וש"ס) וסבר דל"ן סופגין את הארבעים על הערלה אלא על היוצא מן הימים ומן הענבים אכל היוצא משאר פירות מותר היקר יאסר לזבוב כמשקיהן מן המורה וכל שכן כמניס שישוירו בהם הקליפין ויש לומר דלא איצטרך קרא אלא שלא יזבב פירות וענבים או כממשות של עפרורית הקליפין העתהנין ומינה לא יזבב דקמני כברייתא מיירי שפיר בכל עיני זביעה דערלה ומשקיהן ככל ענין ומדרכנן ומינה קרא לא אחיז אלא כדפרישית אי נמי יש לומר דפרי דערלה דוקא גמר פרי מפרי דניכורים ולהכי אימטוט משקא דידהו אכל שומר לפרי דאימרטו מאת פרו את הטפל לפירו לא אמעט משקא דידהו וליכא על למעוטי מפרי דניכורים דניכורים ליתנהו כשומר לפרי כלל ואע"ג דהו השתא טפל חמור מן העיקר יש ליתן טעם שלא יקשה מהו על שמתעב דרש אחוה מקומן (נחמ"ס דף ט"ז:) אכל אין לומר דלף על גב דליכא מלקות ציוולא משאר פירות עשה דערלתם ערלתו איכא דהא אכל מאי דמכיו וערלתם קאי לא יאכל דמכיו כמר הכי ועוד אס היה כמשקא דשאר פירות דערלה איסור עשה אס כן מנא ליה שלא יזבב בו הא איצטרך לאסור המשקין כשימיה ובהנאה כשהן בעין ואין להקשות כיון דאימרינו שומר לפרי דלא חזי לחיילה אס כן על כדרך מיתקרא ערלה ונראה ונראה איכא שומרינו טובא דחו לא לביילה:

רבא

פ"ד א ב מ"י פ"ג מה"ל
ספרות הלכה ד קמ
פ"ט פ"ט טושי"ט ח"מ פ"י
פ"ד פ"ד ג:
פ"ד ב ד מ"י פ"ג מה"ל
גולה ואחריה הלכה
טושי"ט ח"מ פ"י שג
פ"ד פ"ד:
פ"ד ה מ"י פ"ד מה"ל
מלכות אסורות הלכה
פ"ד:
פ"ד ו מ"י ט"ז פ"י הלכה
ט פ"ט לאין קמ
טושי"ט י"ד פ"י דלף פ"ד
פ"ד:
פ"ד ז מ"י פ"ד מה"ל
שמיטין הלכה כ:

לעזי רש"י
שריון (שב"ק י"א: סכ"ו.)

מוסף רש"י

מנין שלא יהנה פסגו
ולא יצבע בו. שלא יהיה
ממנו כנון שלא יצבע
בו כפרי הלאה לזבוב
טו. כנון קליפי אחרין
ויומרי לפרי אסור כפרי
הפסחים:
כ"ב. ולא ידליק בו את
הגר. כנון בשמן על ערלה
(ש"ס וי"ח.)